

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-ро ильсум
пътхапам
кыщегъжъагъзу къыджы

№ 214 (21943)

2019-рэ ильэс

ГЪУБДЖ

ШЭКЮГЪУМ и 26-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭЛ
къихэтыгъехэр ыкы
нэмых къэбархэр
тисайт ижүүгөтөштүх
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзт

Къумпыл Мурат:

«Цыфхэм яеплык! Эхэмрэ ягу мэкихэмрэ ары «Единэ Россием» ана хъэу ына! Э зытыригъэтыштыр»

Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» ия XIX-рэ зэфэсэу бэмышэу Москва щыктуагъэм партием ипащэу Дмитрий Медведевым тхамэтагъор щызэрихъагь. Урысием и Президентэу Владимир Путинир зыхэлэжье гъэ пленарнэ зэхэсигъоу щылагъэр ащ изы хуугъэ-шэгээ шхъэлэгь.

Урысые Федерации ишьольыр постуми ялтыло купхэмрэ хъаклэхэмрэ зэфэсэйм къеклонгъагъэх. Адыгейим ёцэклэ ащ хэлэжъагь Урысые политики

партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ регион къутамэ исекретарэр, партием и Генеральнэ совет хэтэу, республикэм и Лыншхъэу Къумпыл Мурат.

Джащ фэдэу лыкло купхэм хэтигъэх Адыгэ Республикэм ёцэклэ Къэралыгъо Думэм идепутатэу Хъасанэкъо Мурат, партием и Тхаматэу

Дмитрий Медведевым ирегион общественнэ приемнэ ипащэу Шээо

Аскэр, республике гъецэклэко комитетым ипащэу Афшэгъо Рэмэзан, къалэу Мыекуапэ ипэублэ къутамэу N 123-м исекретарэр, гурыт еджаплэу N 10-м идиректорэр Людмила Кузнецовар, муниципальне образованиеу «Тэхъутэмийкое къоджэ псэүлэм» ипащэу Нэужырээкъо Алый.

Пленарнэ зэхэсигъоми, партием и Ашьэрэ Советрэ и Генеральнэ советрэ язэхэсигъохэмэ партием пшъэрэльэу илэхэр зэрагъэцаклэхэрэм, 2021-рэ ильэсүм Къэралыгъо Думэм хэдзынэу щыклоцхэм зызерафагъэхъазырыэр щатегушыягъэх. Партиеу «Единэ Россием» и Генеральнэ совет купихэу щызэхашщыр пшъэрэльгъэнэфагъэхэм ягъэцэклэн ыүжитышт. Шьолыр къутамэхэм ялофшэн нах гэлэлэшгъэнэм анаэ тирагъэтышт. Ялофшэнкээ мэхъанэ зиэ лъэнэхъэм ар ахалтыгтаа.

Гъэрекло Адыгейим и Лышхъэ партием и Генеральнэ совет зэрэхагъэхэр, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ регион къутамэ исекретарэр шэклюгъум и 7-м зэрэхадзыгъэр шыгуу къэтэгъэ-кыжы. Партием иреспубликэм къутамэ иконференции «Единэ Россием» хэтхэм закыншигъязээзэ, хэгъэгүмрэ партиемэ япащхэм къагъэцугъэ пшъэрэльхэм язэшохын акгуачээ зэдэрихылээнэ мэхъанэшно зэриэр Къумпыл Мурат хигъэу-нэфыкыигь.

«Партием ишьольыр къутамэ урипащэ зыхуулэ, регион, федеральнэ пшъэрэльхэр зэрагъэцаклэрэм ренэу гъунэ лынфын ольэкы. Хэгъэгүм и Президент кынзэрэхигъэшыгъэмкээ, «шьолырхами, муниципалитетхами «Единэ Россием» къацыдыра-мыгъаштэмэ гъэхъагъэхэр тшын тлъэклиштэп». Джащ пае тээзэкдзагъэу юф зэдэшэн фое», — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгейм и Лышхъэ къэралыгъом ипащэ игъоу ылъэгъугъэхэм адыригъэштагъ

Партиеу «Единэ Россием» ия XIX-рэ зэфэс Урысыем и Президентэу Владимир Путиным кызэуихыгь. Зэфэсым ипленарнэ зэхэсигъорэ партием и Апшэрэ Совет ыкыи партием и Генеральнэ Совет зэдирягъэ зэхэсигъомрэ Урысые Федерацием и Премьер-министрэу, «Единэ Россием» и Тхаматэу Дмитрий Медведевым зерищагъэх.

Зэфэсым иовшэн хэлжэхъэх партием апшэрэ Інаталхэр щизыгъхэр, Правительствэм хэтхэр, хэгэгүм зэрэпсаау ичыгэхэм къарыгыгъэх дегатхэр, регионхэм ялшхъэтхэр, Къэралыгъо Думэм идепутатхэр, Федерации и Совет хэтхэр, общественэ юфышхэр. ВПП-у «Единэ Россием» и Адыгэ шольыр къутамэ исекретарэу, республикэм и Лышхъэ Күмпил Мурат Адыгем илыхкохэм япэшагъ.

Пленарнэ зэхэсигъом ильэхъян Урысые Федерацием и Президент единороссхэм апашхъэ ит пшэрыльхэр кыгъэхнэфагъэх. Владимир Путиным кызэрэхигъэшгээмкэ, «Единэ Россиер» общественэ-политикэ клочкоху щит, непэ юфхэм языйт цыфхэм фырьи елпльхэр арь анахъэу иовшэнкэ ар кызыпкырыкын фаер.

«Непэ общественностым

хэдэйнхэм яльэхъан партием анахъ юубытыпэ шхъаэу ёшын ылъэкыщхэр.

«Гъэхъагъэу тиэхэм джыри нахъ зэрахэдгъэхъоштым, ыпэкээ тиээрэлъякотэштым, щизыгъэр нахъышу шыгъэнным япхыгъэ юфыгъоу къеуухэрэр зэрищыкагъэм тетэу зэшотхынхэмкэ хэдэйнхэм щизыгъэм мэхъанэшхо ил. Макэлт тшлагъэр, ау Урысыер ыпэкээ лыкыкотэнымкэ пэлъэ къхъэм тэлтигэгэ стратегиер зэрищыкагъэм тетэу пхырышгъэхэнным пае обществэм ыкыучээ зэгъэуугъэнир партием иовшэнкэ анахъ пшэрыль шхъаэу щит», — кыгуагь Владимир Путиным.

Партием и Тхаматэу Дмитрий Медведевим кызэрэхигъэшгээмкэ, «Единэ Россием» политическэ пэщэнгъэр кыгъэнэжъын фае, аш да��оу

шхъаэу. Аш пае партиер народнэу щитын фае. Дмитрий Медведевим шольыр пэпчь пшэрыль фишигъэ чыгэхэм пэщэнгъэр ашызыгъхэр ыкыи экспертихэр зыхэтиштэх командаэ зэхищэнэу, программэм фашыщт зэхъокынгъэхэм ягъэхъазырынкэ юфышэнир нахътэрээу кюоним аш ынаэ тэригъэтишт.

«Единэ Россием» ипрограммээ юлъапсэу хүурэр хэгъэгум и Президент икурс ары. Аш кыгъэнэфагъэ лъэнэ-къохэр арих тэ юубытыпэ тшлыхэрэр. 2021-рэ ильэсийм Къэралыгъо Думэм ихэдзынхэр щизыгъэх. Ар зэрищыкагъэу редъэклюкынним пае оптигээ тиэхээ хуулийн критическэ осэ икуу фэтшын, непэрэ мафэм кыгъэуцурэ пшэрыльхэр кыдэлтигээхээзээ партием ипрограммэдгээжын фае. Сэ зэрэшшошырэмкэ, аш изэхгъэуцонкэ хэдзакохэм япределенихэр нахъигъэкотыгъэу кыдэлтигээхээзээ фае», — кыгуагь Дмитрий Медведевым.

«Единэ Россиер» общественэ-политикэ движениеу щит, цыфхэм ягумэл-гупшысахэр игъом кылтыиесынхэмкэ аш мэхъанэшхо ил. Лъэпкэ проектхэр пхырышгъэхэнхэм, пэщэнгъэр зезыхъэхэрэмрэ цыфжъугъэхэмрэ игъэкотыгъэу хэгъэгум ихэхъоныгъэ кыхэгъэлжэгъэхэнхэм атгээпсыхъэгъэ пшэрыльхэр зэрищыкагъэ тетэу зэшохыгъэним зэкэми анаэ зэдитырагъэтийн фае. Лъэпкэ ыкыи партийнэ проектхэр мэхъанэ шхъаэу яэр зэкэми кыагурилон пас юфхэм языйт игъом ыкыи тэрээзэу щигъэгэзгъэнхэм бэ ялъыгъэр. Мыкоммерческэ организацехэм, цыфхэм янициативхэм, ныбжыкээхэр нахъыбэу партием кыхэшгъэнхэм, общественэ-мэхъанэшхо зиле унашхохэм яштэнкэ игъоу альэгъухэрэм ахэлтэгъэним мэхъанэ гъэнэфагъэ ил. Партием ипащхэм зэралтынээрэмкэ, джыре уахтэм кынгъэуцугъэ юфыгъохэм уакыпкырыкын хүумэ, амалыкэхэм алтыхуугъэним, сэнаушыгъэ зыхэль ныбжыкэхэм зыкыынхээ зэрэфаэр ары.

«Пшэрыльхэр кыгъэнэфагъэхэр зэкээ зигъо юфыгъоу щитых ыкыи обществэм ишлонгъоногъэхэм адештэх. Владимир Путиным тэрээзэу кыкыгъэтхыгъэ цыфхэмкэ партиер юпыгъушоу зэрэштийн фаер. Джыре фэдэу непэкээ зэхъокынгъэу юфышэним фашыгъэн фаехэм афэгъэхыгъэу кыгуагь партием ипащэу Дмитрий Медведевым. Чыгэхэм партийн юфышэнэу ашыкырэми мэхъанэшхо ил, ахэм бэ ялъыгъэр. Адыгейр партием иполитическэ пэщэнгъэрэх джыри нахъгъэптигээним илахъ хишыханым фэхъазыр. Непэ республикэр федеральнэ проектибээм ахэлажэх, ахэр гъэцэклагъэ зэрэхъухэрэр партием пхъашэу ыуплъэкүштэх, программэхэр зэрэхагъэуцохэрэм, гъэпсигъэ зэрэхъухэрэм джыре ынаэ атыригъэтишт. Цыфхэм яшлонгъоногъэхэмрэ ягумэлхэмрэ ары партиер иовшэнкэ анахъэу кызыпкырыкынштыр ыкыи зыфэлэжъэштий», — кыгуагь Адыгейм и Лышхъэ.

иеплтыкэхэм зэхъокынгъэу щизынгъэм фэхъухэрэр зээрадимыштэхэрэм, гъэтэрэзижыгъэнхэм, нэмийнхэр гъэпсигъэн фэе лъэнэхъоу щизыгъэм япхыгъэ юфыгъоу къеуухэрэм атгүйшигъэнхэр ары цыфхэр политическэ куачаэхэм, политическэ партиехэм, анахъэу итани цыфхэм зыхэт партиеу «Единэ Россием» зээрашыгугъхэрэр. Сыд фэдэлъэнхъоу ари къапэблагъэр, ягумэлхэмкэ юпэлгыгъоу къафхэхъунэу зэрэштийр ахэм икуу зэхашыкынним иамал ежэе партием кытын фае», — кыгуагь Владимир Путиным.

Мын дэжым шольырхэм мэхъанэшо яэу щит. Урысыем и Президент партием хэтхэм къяджагъ «Линие занкээм» емыжхэр, социальнэ зэфагъэхэйзхэр, ашызышохыгъэ хүнхэм анаэ тэрагъэтэйнэу. Владимир Путиным кызэрэхигъэшгээмкэ, цыфхэм яфедэ зыхэль юфхэу зэшүүхын ылъэкыгъэхэр ары

зэуахынным япхыгъэ лъэнхъохэм бэ ялъыгъэр.

Мы зэфэсым анаэ зыщтырагъэтигъэхэм ашыц 2021-рэ ильэсийм Къэралыгъо Думэм ихэдзынхэм языфгъэхъазырын. Кызэрэхагъэшгээмкэ, отраслэ зэфэшхъафхэмкэ партием и Генеральнэ Совет иофышэ купих зэхашшт. Джыре фэдэу кадрэ политикэмкэ куп гъэнэфагъэ зэхашэнэу рагхуухагъ, ар зыфэгъэзэгъэштийр партием дэзыгъаштэхэрэм зыпкытыныгъэ хэлъэу юф адэшгээныр ары. Джыре фэдэу Премьер-министрэ анаэ тырагъэдэзгэ компенсацехэм хэбзэахъ гъэнэфагъэхэр ахамыгъэкихъэмхэм епхыгъэ пшээрилхэр зэрафишигъэхэм.

Обществэр анахъ зыгъэгумэ-кырэ юфыгъохэм зыкэ ашыц фитынгъэхэм якъеухуумэн епхыгъэ юфышэныр гъэльэшгъэныр. Аш тэгээпсихъагъэу «Единэ Россием» дэжь цыфхэм апае Правозадитнэ гупчэ щизэхашшт. Партием ипроектхэр гъэцэклагъэ зэрэхъухэрэм зыщызигъэгъэуазэ е партием хахъэ зышлоигъохэм апае «Единэ Россием» иобщественэ приенинхэм юфшэн клем тетэу зэрэгээпсигъэштий ша-гъэгъозагъэх.

Зэфэсым икіеуххэр зэфи-хысихъэхээ Күмпил Мурат кыхыгъэшгэх къэралыгъом иэшхъэтетэрэ партием ипащэрэ кахалхъэгъэ юфыгъохэм ыкыи юфтыхъабзэхэм зерадыригъаштэрэр. Ахэр зыфэгъэхыгъэхэр хэдзакохэм яамалыкэхэмрэ яшлонгъоногъэхэмрэ атгээпсихъагъэуазэ зэхъокынгъэхэнхээ зэрэфаэр ары.

«Единэ Россиен» и Апшъэрэ Совет хагъэхъагь

Адыгэим и Лышхъаэу, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россиен» и Адыгэ шъолыр къутамэ итхъаматэу Къумпъил Мурат партием и Апшъэрэ Совет хагъэхъагь.

Республикэм илашэ ащ ыпэ-
кэ партием и Генеральнэ со-
вет хэтыгь.

Партийнэ статусыр нахь
лъягэ зэрэхъугъэм епхыгъэу
республикэм хэгъэгумра хэх-
хъонигъэ ашынымкэ шъэ-
дэкъижъэу ыхырэми нахь зэ-
рэхъуаагьэр Адыгэим и Лыш-
хъэ къыуаагь.

Партием изэфэс икзеххэр
зэфихысыжхээ, Къумпъил
Мурат зэрэхигъеунэфыкыгъэм-
кэ, партиеу «Единэ Россиен»
ипашхэм шъэрыльхэр, ана-
хъье анаэ зытырагъэтын фэе
лъэнхъохр къагъэнфагъэх.
Урысые Федерацием и Пре-
зидентэу Владимир Путиним
шъэрыль шъхъаэу къыгъэнэ-
фэгъагьэм — цыфхэм ящы-
леки-псэукэ зыкъегъээтигъэ-
ным ахэр дештэх. Политичесэ
кочэ инэу щыт, проектышхо-
хэр щыгъэнгъэм цыфхырызы-
щын зыльэкъирэ политикэ пар-
тиеу «Единэ Россиен» мышкэ
мэхъанэшко раты.

Къумпъил Мурат къизэрхий-
гээшгээжемкэ, лъэпкэ проект-
хэм ягъецкэнкэ республикэм

лофышо щызэшшуаахы. Ахэм
анэмкэу партийнэ проект 15
Адыгэим щыпхырааши. Ахэм
ахэхъэх проектхэу «Къэлэ щы-
леки зэтэгъэпсихъагь», «Клэлэ-
цыхыклю спорт», «Лъэнхъохр гу-
псэм икултур» зыфиохэрэ. Аш
фэдэ проектхэр ишыкла-
гъэхэу цыфхэм алтытэ.

«Анахь шъхъаэр зэхъокы-
ныгъэхэр къизэрхъухэрэм
цыфхэм гу зэрэлзатагьэр
ыкы ахэр партием хэтхэм
зэрялхыгъэр къизэрзагуры-
лоры ары. Ары пакшь, а
зэхъокыныгъэхэм ахэр нахь
чанэу къахэлажъэхэу рагъэ-
жагь. Тапэки республикэм
щылсэхъэрэм яшошхэр къы-
дэлхэтигээз, зыпкь итэу ти-
лофшэн зэхэтшэшт. Цыфхэм
яцыхъэ тельян фае зэ-
кэ тшэрэр республикэм хэх-
хъонигъэ ышыным зэрэ-
фэлоришъэрэм», — къыуаагь
Адыгэим и Лышхъэ.

Партием ичыпэ къутамэхэм
ялофшэнкэ анахъэу мэхъанэ
зилэхэр цыфхэм яшошхэр
къидэлхэтигээнэир, партием
итхъаматэу Дмитрий Медве-

девым иобщественнэ прием-
нэхэм ялофшэн гъэлэшыгъэ-
ныр ары. 2020-рэ ильэсэм аш-
фэдэ приемнэхэр партийнэ
гупчэ ашыжыхэ ашоигъу. Партийнэ
проектхэм яхылэ-
гъэхэхэр зэкэ аш къы-
шызэкэлагъэхъанхэ, партием
щыххъанхэ альэкъишт.

Ныбжыкэхэр партийнэ юф-
хэм ахэгъэнхэм мэхъанэшко

и. Адыгэим и Лышхъэ зэри-
лхэтигээштэ, республикэм аш-
кэ амал гъэнэфагъэхэр щызэ-
рахъэх: ныбжыкэ сэнаущхэм
лэпилэгъу ягъэгъотигъэнэмкэ,
кадрэ резервым изэхэшэнкэ
шъэрыльхэр агъэцакэх. Джаш
фэдэу цыфхэм яфтиныгъэхэр
къэххумэгъэнхэм, мыкоммер-
ческе организацихэм лэпилэ-
гъу ягъэгъотигъэным, цыфхэм

яшоигъоныгъэхэр къыдэлхэти-
гъэнхэм лъэшэу анаэ атыра-
гъэшт.

«Аш фэдэ еплихъэхэм аде-
сэгъаштэ. Цыфхэм яшоигъо-
ныгъэхэр къыдэлхэтигъэнхэм
пае унэшьуакэхэр штэгъэн
фаеу уахътэм шъэрыиль къе-
гъэууц. Республиком щылсэ-
хээрэм зэпхыныгъэ адтилэ-
нэмкэ амал гъэнэфагъэхэр
тэгъэфедэх. Партийнэ гупча-
кэхэр социальнэ зэфагъэм-
кэ амалышшо щытыштых,
цыфхэм ягумэкыгъохэм язэ-
шохэм фэлоришъэштых», —
къыуаагь Къумпъил Мурат.

Партиеу «Единэ Россиен»
республикэм пэрытнгээ зэрэ-
шигъыр, ау партием ипроект-
хэм хэдзаклохэм яшоигъоны-
гъэхэм ягъэцкэн акуачаэ
джыри нахь рахылээн зэрэ-
фаер Адыгэим и Лышхъэ хи-
гъэунэфагъыгь.

**Адыгэ Республикэм
и Лышхъэ
ипресс-къулыкъу**

Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.

Псэуальэм ишын ыкыдэм фэлоруагь

Федеральнэ, республикэ ыкыдэм чылдээ мэхъанэ зиэ гъогухэм, зэхэкылэхэм игъэкъотигъэ гъэцэлжэжынхэр яшылэгъэн-
хэр, кээу шыгъэнхэр шъолырым ипащхэм шъэрыль шъхъаэу зыфагъэуцужы. Социальнэ мэхъанэшко зиэ проек-
хэр зэшохыгъэх зэрэхъурэм лъэплэ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпъил Мурат.

Мы псэуальхэм ашыц Мыев-
къуапэ къэзыхъаашт гъогукэу
ашырэм иятлонэрэ Iахь къы-
дыхъэлхэтигээ транспорт зэх-
кылээр. Шыгуу къэдэгъэхъын,
проектым иапэрэ Iахь къыды-
хэлхэтигээ авомобиль гъогоу
«Мыехъуапэ — Tlyapsce» зы-
фиорэм къыщегъэхъагьэу Мыев-
къуапэ — Усть-Лабинск — Ко-
реновскэм нэс километри 9-м
ехъурэ гъогур 2009-рэ ильэсэм
агъэпсигь. Аш сомэ миллион
602-рэ тефагь. Проектыр лъы-
гээжэлтэгъэнэир ыкы аш иятло-
нэрэ Iахь тефэшт ахшээр рес-
публикэм къылекхэханым ило-
фыгъо зэхэфагъэнэир фэш
Къумпъил Мурат федеральнэ
ведомствэхэм ялъыклохэм зэдэ-
гүчүүгээхъэр адириагъэх. Аш
ишуагъэкэ гъогум игъэпсигын
иятлонэрэ Iахь лъагъэхъягь.

Аш къыдыхъэлхэтигээ гъогу
километри 10-м ехъу ашынэу
агъэнэфагь. Аш зэкэмкэ сомэ
миллиарди 3,2-рэ тефэшт. Про-
ектым ияцшэнэрэ Iахь игъэц-
кэн къэгъэнэафэ къутырэу Прол-
етарскэм екшт гъогоу кило-
метри 7 зикхъягъэм ишын.
Зэкэмкэ гъогум икхъягъэ
километрэ 26-м ехъу.

АР-м псэөльшынымкэ,
транспортымкэ, псэуплэ-ком-
муналнэ ыкыдэм гъогу хъызмэ-
тымкэ и Министерствэ къы-
зэрэшытуагъэмкэ, транспорт
зэхэкылэхэм ишын 2019-рэ
ильэсэм тыгъэгъазэм аухышт.

Апэрэ чэзыум къыдыхъэлхэ-
тигээ агъэпсигьэ ыкы джырэ
уахътэм агъэфедэр къэзыхъэ-
рэ гъогумрэ гъогукэу ашырэм-
рэ мы зэхэкылэхэм зэрилхэ-
тигэшт.

Ыпшъэкэ къызэрэшхэдгээ-
шыгъэхэ, мыш фэдэ псэуаль-
хэм яшын ыкы ягъэцкэнхын

Адыгэим и Лышхъэ зэри-
лхэтигээштэ, республикэм аш-
кэ амал гъэнэфагъэхэр щызэ-
рахъэх: ныбжыкэ сэнаущхэм
лэпилэгъу ягъэгъотигъэнэмкэ,
кадрэ резервым изэхэшэнкэ
шъэрыльхэр агъэцакэх. Джаш
фэдэу цыфхэм яфтиныгъэхэр
къэххумэгъэнхэм, мыкоммер-
ческе организацихэм лэпилэ-
гъу ягъэгъотигъэным, цыфхэм

тамыгъэхэр атырагъэуцаагьэх,
лъэсрэйкэ зэпхыркылэхэр
агъэпсигьэх. Тапэки алофшэ-
нир лъагъэхъягь. Къумпъил
Мурат зикхъягъэ гъогум ишын
районым пхырэхы. Мы
чылдээ транспорт зэхэкылэх-
тигэшт, ахэр аужырэ ша-
пхъэхэм адиштэштых, хъооп-ща-
у щытыштых.

**ТХЬАРКЬОХЬ
Адам.**

Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.

Ягухэль къадхъугъ

«Абилимпикс» зыфиорэ зэнэкъокъум икэухэу Москва щыкъуагъэм Адыгеир нэбгырэ 11-мэ кыщагъэльэгъуагъ. Ахэм ашыщэу нэбгыритумэ теклоныгъэ кыдахыгъ.

Татьяна Величко ыкы Максим Агарковыр лъэнъкъоу къа- гъельягъорэмкэ пэстүү анахь дэгъу хугъех ыкы дышье мэдальхэр къафагъэшьошагъех.

Ыпеклэ тигъээзт къызэрэшь- хэтутыутыгъеу, зэнэкъокъу «Аби-

щигъэльэгъуагъэмэ, ахэм азы- фагу зэнэкъокъу щызэхашагъ. Ашт къыхахыгъи 10-мэ къеухым заушетыжыгъ. Къералыгъом исубъектхэм къарыкыгъэхэм ашыщэу зы лъэнъкъомкэ нэ- бгыри 10 нахьыбэ къемыкъуа-

тъэхэм къахыгъ, — къеуате Тамара Корец.

«Текстым Ioф дэшгээнэйр» зыфиорэ лъэнъкъомкэ зыкъэ- гъэльэгъогъэ Татьяна Величко къызэрэтифилотагъэмкэ, икью зымылтэгъуухэрэй ыкы зэхэзы- мыхыхэрэй зычлэхэе еджэп- интернатым ильэси 6 хъуягъу Ioф щешэй. Ашт ишацэ Роман Чумаковыр мыш фэдэ зэнэ- къокъу зэрэшьиэр къыриуагъ ыкы хэлэжъенэу къеджагъ.

— Роман Чумаковыр рэзэн- пэ гүшүэхэр пээгъохы сшоин- гуу, — къытфелате Татьянэ. — Ашт ишуягъэкэ лъэнъкъоу сыйзихэлжъагъяа епхыгъе шэ- ныгъэ куухэр сээклэх хъуягъ. Текстым Ioф дэпшэнэйр зэрэ- гъэшигъоньо, ашт «шээфэу» пыльхэр зээгъэшлагъех. Джаш фэдэу къыхэзгээщи сшоингу «Абилимпикс» зыфиорэ зэнэ- къокъум ишуягъэкэ сэнаущыгъе ин зыхэль цыифхэм нэуласэ сафэхүн, гүшүэгъу сшынхэ амал зэрэсигагъэр.

Татьяна Величко ильэситуу- ыныбжыгъ ытхъаклумэ зэхимы-

хыжыы зэхъум. Къызщыхъуагъ къалэ Сусуман янэж къыри- щыжы Мыекъуалэ къеклохы- гъягъех. Тэрээз эзхэзимыхы- хэрэр зычлэхэр еджэп-ин- тернатым тигушигъэйгүй чэхъяагъ, ау ильээрэ чэсигъеу я 19-рэ лицеим ашэжьыгъ. Ашт ильэс 11-м Ѣеджагъ. Нэужум Адыгэ къералыгъо университетим со- циальнэ къэлэгъэджэ сэнхъа- тыр щызэригъэгъотыгъ. Аппшэрэ

— Пшъэрэльзэу зыфэзгъэ- цужыгъягъэр къыздэхъуагъ. Джы тапеклэ нэмийк лъэнъкъохэмкэ мы зэнэкъокъум зыщысуу- штын гүхэлэй си, — къытфелате тигушигъэгъу. — Социальнэ Ioф- шэнэйр, психологиер, хъенэр, веб-дизайнеры сшоигъэшгэй- ных. Ахэм ашыщэу къыхэсхыщт лъэнъкъор джыри зэхэнэфа- гъэп. Тэрээз эзхэзимыхырэ къэлэгъэджаклохэр, студентхэр

Сэкъатныгъэ зиЭ цыифхэр щыИэнэгъэм хэгъозэн- хэм зэнэкъокъур фэЙорышиЭ. Иофхъабзэм изэхэ- щаклохэм пытвэрэль шъхъа- яу зыфагъэуцужыгъэр сэкъатныгъэ зиЭ цыифхэм яИэнэйсэнэгъэ лъэнъкъо зэфэшъхаяхэмкэ къагъэлэгъон амал аратынир ары.

лимпиксыр» 1972-рэ ильэсийм къыщегъэжъагъеу зэхашэ. Ашт къералыгъо 46-рэ зэрепхы. 2014-рэ ильэсийм къыщуубла- гъэу Урысыер ашт хэлажээ. Сэкъатныгъэ зиЭ цыифхэр щы- лъэнэгъэм хэгъоззинхэм зэнэкъокъур фэйорышэ. Иофхъабзэм изэхэшаклохэм пшъэрэиль шъхъа- яу зыфагъэуцужыгъэр сэкъат- ныгъэ зиЭ цыифхэм яИэнэйсэн- ныгъэ лъэнъкъо зэфэшъхаях- хэмкэ къагъэлэгъон амал аратынир ары.

«Абилимпикс» зыфиорэ дви- жением хэхъоныгъэ ышынымкэ шьольыр Гупчэр мы движением хэхъоныгъэ ышыным дэлажээ. Еджэп-эхэм, аппшэрэ гъесэн- гъэ зыщызэрэгъэгъотырэ универ- ситетхэм ашдэжхэрэм, специалистхэм Адыгеир зэнэ- къокъум къыщагъэлэгъуагъ, — къеуате Тамара Корец. — Нэбгырэ 11-мэ лъэнъкъо зэфэ- шъхъаяхэмкэ тишьолтыр ыцэ аяэлгүй.

Шэкюгъум и 18-м къыщегъэ- жъагъеу и 22-м нэс зэнэкъокъур Москва щыкъуагъ. Ар уцугууитуу зэтэутигъагъ. Нэбгыри 10-м нахьыбэ зы лъэнъкъом зыкъы-

гъэмэ, ахэр къеухым занкэу ихъягъех.

— Веб-дизайнымкэ, текстым Ioф дэшгээнэймкэ, автомо- бильхэр гъэцэлжъыгъэхнэмкэ, дэйнимкэ, нэмийкхэмкэ Адыгеир зэнэкъокъум къыщагъэлэгъуагъ. Текстым Ioф дэшгээн- нымкэ ыкы «Художественный дизайн» зыфиорэ лъэнъкъо- хэмкэ теклоныгъэ тикуп хэты-

гъэсэнэгъэр зыщызэригъэгъо- тырэ уахтээм унагъо ихъягъ ыкы сабий къыфэхъуагъ. Унэ- гъуаклэ зыхэхъягъэр илэпэй- гъуо еджэгъу ильэхэр ашт зэ- ринэкыгъэх.

текстым Ioф дашлэнным фэз- гэсэнхэ гүхэлэй си. Тапеклэ щылэшт зэнэкъокъухэм ахэр ахэлэжъэнхэ, теклоныгъэ къы- щахынным сшылтышт.

Мыекъопэ индустримальнэ техникумым истудентэу Максим Агарковыр ицыкыгъом къыщ- гъэжъягъэу сурэтшыныр иklas. Зэнэкъокъум къыщигъэлэгъо- гъэ Ioфшагъэм гүпшисэ куу зэрэхэлжэйм тыщигъэгъозагъ.

— Атомнэ бомбэр Японии къызыщэом пшъешъэжэйс цы- клыум пыхъужынгъеу щызэри- хъягъэм сурэтыр къытгүшүйэ, — къытфелате Максим. — Зэнэкъокъур зетэгъажъэм тэлкү сүгумэкыщыгъ, ашт Ioф сшэ- нэу зысэублэм зэкэри сшы- гъупшэжъыгъ. Сурэтим иты- щтым, ашт гъэшгэйжон зэ- рэхэуцтим сишияпкъеу сидэ- лэжъагъ.

Зигуу къэтшыгъэхэм афэдэ цыифхэр щысэтехыпэх соми хэхъуагъэ хъуштэл. Щылэнэ- гъэм чыгылэ кын ригъэуцаагъэх нахь мышыэми, ашхъэе занкэу аяэтэн, ыпеклэ лъыклохэнхэм фбэнэнхэ альэкыгъ. Тапеклэ ягъехъягъэхэм зэрахагъэхъо- штым, гүхэлэй ашыгъэхэр къазэрэдхъуцтим щеч хэльэп.

ГҮНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.

Ным инасыпыр ильфыгъэхэр ары

Ным нахь лъаплэ щылэп. Ар сидигъути тигъус, игукэгъу зэхэтымышлэу зы такъики кыхэкырэп.

Хэтрэ цыиф лъэпкыи ным осэшо фешы, егъельаплэ, рэгушо. Ар хабзэу щыт. Хети кытефе ныр ыгъельэпинэу, шъхэклафэ фишынэу. Зышхамысыжэу исабыймэ ар адэлажьэ, ежь ымышхыгъэр аригъэшхызэ, щымыгъир ашилъээ епух. Чэц мичье тхапша аш ильфыгъэ дырихыгъэр? Ар хэт кылъытэн ылъекыщта? Шу кыбдэхумэ зигушуагъор, кын кыпфакломэ гүнэ имылэу зыгу кыпфэузырэп ныр ары.

Нымкэ биныр дунэе гушуагъу. Ины тыхоу, тэклэ зыкызытэтыкэ щылаклэутилэштэм тегупшицыэ. А гьогум тыхехьаным пае лъапсэ тфеххурэр ным игукэгъу, аш игушылэ дахэхэр арых. Джаш фэдиз клаучэ ным кытхельхэе. Кыаджэ щылэп ны насыпышохэр дэмисхэу. Ахэм ягугъу дахэклэ ашлэу зызэхэпхыкэ, умыхьопсэн пльэкырэп.

Непэ зигугуу къесшымэ сшоигъор сикъуаджэу Хъальэкъуа щылэпсэурэ ны насыпышоу Жэнэл Марие Сергеевынхуар ары. Марие ильэпкыкэ урыс, Тлонсэ районом щыщ поселкэу Ныджэксахы (Новомихайловскэм) кытыхъуугъ. Кызэрхыхуагъэр унэгто гуритмэ ашыц, ятэ идунаи зехъожым, пшъешхъэжъиер янэрэ янэжъэр апчыгъы.

Я 9-рэ классыр кызееухым, ныбжыкэ дэдэу юфшынэир поселкэм дэт пансионатын щыригъэжъагъ. Адыгэ клаалэу Къэпплан мы районом псэольэшлэу юф щызышэрэм, Марие нэлэуасэ фэхъуугъ, къээрээршагъэх. Джырблагъэ ахэм адэжь сизэком, зэшхэгъэхусэхэу Аликрэ Римэрэ дахэу кыспэгъокыгъэх. Унэм сизехъэм, янысэу Марие юфышэ щылэу кычыкыгъ. Лъэгүнэу сиэр —

ныбжыкэхэм гущылэгъу сафэхуу зэрэшшоигъор Римэ зесэлом, зэкээм бзыупагъэм фэдэу кырицхъягъ.

— А пчыххэр егъашлэм сшыгъупшэжъынэп, — elo аш. — Пшъешхъэжъые ныбжыкэ дэдэр игъусэу сиклэлэ Къэпплан унэм кызехъажым, сюштири сшэштири сымышлэжъэу сыйуупчылхэу зесэгхъажэм, Къэпплан кызэрэдэгъуагъэр кысилуагъ. Бэрэ тызэдэгъуагъылофын рыхлощтым, зэрэхъущтэм сильгумкэлэ, кысэдэлүгъ запары кымылоу, etlanэ кысэклиали, lannl кысишшэкли, кысэбэуугъ ыкли кысилуагъ: «Сшлээ сикъыдэгъуагъ, зэкэ къэплюагъэмэ сикъядэлүгъ, зэкэри зэгэцэлэшт, ятлонэрэ нэу усэлъытэ». Джы клали 6 зилэ бынунагъо хъугъэ.

Урысми, нысэкли ныбжыкэу Мариеклэ сабий нэбгыри 6-мэ япун псынклагъэп, ау гушо къабзэ зилэ бзыльфыгъэм зымафи ыгу къэклодыгъэп.

— Сигу кыздээзяягъэхэр зыпашхээ сис сигуацуу Римэрэ сипшэу Аликрэ, — elo аш. — Тхъэм ынж ахэр ары сиклалэхэр зэкэ сэзэгъэплюгъэхэр. Ушэтэтилээ сапэуфуу берэ кынхэклигъ, ау кынхэр кыстырагъэгъуагъэп, сабиймэ япун зы мафи лэпэдэлэп ашыгъэп. Ныр зыхэт кынхэр зыфедэр зэхашыкы, ренэу лэпэлэгъоу сиэр. Сигуаща сильфыгъэхэр ригъесагъэх гукэгъу кысифашынэу, ежхеми азыфагу гүфэбэныгъэ илъинэу. Анааэ зэтетижын, зыр адырэм кыгъэгъунэн зэрэфаер атхаклумэ ригъэгъэрэп.

— Адэ, Мария, клаалэ зэрэуилэм урыкэгъожъэу кынхэклигъэба. Ахэм атэлэгъогъэ кынхэр хъаулые хъутгъэу плытэрэба? — сеуплыгъ аш.

— Аш фэдэ сыгу кыхъагъэп. Тхъэм ынэшлүү кысцифагъ. Сыгу хъоршэргээ зеримылтым кынхэкли силоф псынкэлэ кысифишигъэу сшошлы.

Джырэ лъэхъан кысшошлы Жэнэлмэя унагъо фэдэу унэгъуабэ щымылэу. Ар сэзигъялорэр нысэм клалих 6 зэрилурэр ары. Унагъохэм джы сабийту ё щы кыархыхъэрэп. Сыда ар кызхэкырэп? Мыш фэдэ гущылэ мишихъэр тиньжыкэхэм алоу зэхэохи: «Сабий къэбгъэхъуныр ыкли плынчыр джы тызхэт уахтэм псынклагъо». Гъешэгъоны, сабийм илүн сидигъуа зыпсынклагъэр?

Жэнэл зэшхъэгъусэхэу Къэппланэр Марие уямыхъопсэн пльэкиштэп. Яклалэхэр алъакъо тэуцоффэхэ кын альгъу. Ау «унагъо» зыклаторэр лъэпкын хэхъоным, зэш-зэшыпхуухэр зэдэлэжынхэм, зын зэшүүмийхынт юфыгъохэм клаочэ зэхэлльир пагъохынным пай. Сыда зымыуасэр ар уильфыгъэхэм кыагурыоныр?! Мары урыс нысэу адигэ унагъом кынхъагъэм аэрэ сабиеуу кынхъуухъагъэм «Лилиана» фуасыгъ. Джы ар гурит еджалэм ия 8-рэ класс ис. Аэрэ классым кынхъэжъягъэй «5-кэ» едже. Клаалэхэрээ чан, үш, зэрэдхэрэм даклоу зэнэкъохуухэм, олимпиадэхэм ахэлажьэ. Я 5-рэ шьольтыр зэнэкъохуу Мыеккуалэ щыклагъэм лъэнэхэу «За исполнительное мастерство на народных инструментах» зыфиорэмкэ Диплом кыратыгъ, я 6-рэ музыкальнэ зэнэкъохуу клаагъэм я 3-рэ чыпилэр щиубытыгъ. Джаш фэд, клаалэ Краснодар щыклагъэ фестивалым «За инструментальное мастерство на гитаре» зыфиорэмкэ Диплом кыратыгъ. Адыгэхъалэ дэт музыкальнэ еджалэр кынхуухъ. Спортым лъэшэу пышагъ, анахъэу баскетболым,

футболым. Лишианэ ыуж къекыхъ тлоффеныхъохэу Инсарэрэ Авельэрэ. Турия 6-рэ классым исых. Зэшитури бэнэным пышагъэх. Зэнэкъохуу клохэрэм ренэу ахэлажьэх, хагъэунэфыкырэ чыпилэхэр къахыхъ, дэгъо едже. Эмир я 4-рэ классым ис. Даринэ аэрэ классым мыгъэ пэххагъэу дэгъоу едже. Еджалэм мыклоу къэнагъэр Мариан ары. Ар янэжъэу Римэ унэм исэу регъаджэ. Буквэхэр, тхаклэ регъашэ. Аш иттерада узыдаплээкэ, егутьо зэрэхэрэм уегъэгушло. Жэнэл Марие исабийхэр езгэдэжэрэ клаалэгъаджэхэр афэразэх эдэбнгъэшхэ зэрахэльым, зэрэлорышлэхэм алае. Клаалэцыкхэр янэ-ятэхэм лъэшэу адилэх, шъхадж илофшлэн гъэнэфагъэу щыт. Джары адыгэ гущылэжъын ылорэр: «Уинн егъашыи уицыкы клаегъашыкыж». Мыш фэдиз сабий дышхэхэр къээзылфыгъэ ны насыпышом «Клаалэ сиэш юф сшэнэп» ымылоу, непэ кынзэнэсигъэм лъимрэ шузымрэ алэ зэклэдэгъэу юф ашлэ.

Жэнэл Марие унэгъохом кынэу пильэгъуагъэр пкленчэ хъугъэп. Сабийхэм япун, ягъэдэжэн, ягъэшхэн къэралыгъом зэхишыкыгъ, тин лъаплэу «Материнская слава» зыфиорэр кынхъэшшошагъ. Ным инасыпыр ильфыгъэхэр ары. Ны насыпышоу щылэхэм Жэнэлмэя яурс юсэу Марие ашыцэу сэлтыгэ. Нысэу ухэзыгъэлтихъащтэ ашыц, аш нахь бай щылэп.

Унэгъо лужу дахэм хъярыре гушуагъорэ нэмыхи аэрэ кымыкэу, ны-тыхэр ялфыгъэхэм адэтхъэжъхэу бэрэ щылэнхэхуу тафэлэло.

ХЬОДЭ Сэфэр.

Хъальэкъуай.

ЯцыкIугъом кынхъагъэжъагъэу ябгъэшIэн фае

Ным и Мафэ фэгъэхыгъэ юфхъабзэу Къэралыгъо филармониет щыклагъэм цыфыбэ кынхъээрэупоигоагъ. Аш сабийбэ зилэ ныхэм якэлэцыкхэр ягъусэхэу хэлэжъагъэх.

Концертрын рамыгъажъээ, Адыгэим икъэралыгъо автоинспекторхэм волонтерхэр ягъусэхэу мыхэм алыклагъэх. Мэфэкыимкэ афэгушуагъэх ыкли ягъугъэр щынэгъончэнхэу афэлтэйуагъэх.

Гъогурыкыоным хэлэжъэрэ пстэуми нахь мыхумагъэхэр клаалэцыкхэр ары. Джаш пае яцыкIугъом кынхъагъэжъагъэу гъогурыкыоным ишапхъэхэр ахэм ябгъэшIэнхэу щыт. Ежь нахьхъажъеми язекуаклэкэ щысэ арагъэлэгъун фае, сида пломэ ахэм альгъуурэр клашыкыжы.

Ны-тыхэм клаалэцыкхэр зэрэшэхэ зыхууклэ хэушхъафыкыгъэ тысынпээр, щынэгъончээхээгъэхэмкэ, гъогурыкыоным епхыгъэу зэхахыгъэхэмкэ, якэлэцыкхэрэм зэрафэгумжыхэрэмкэ ныхэм «тхъашье-тээпсэу» къараalyагъ.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Командировкэ къикъижъигъэх

Полицием иофишишэхэу Чечэн Республикэм командировкэ Ѣылаагъэхэм мы мафхэм Адыгэим къагъээжъыгъ.

Ведомствэм иподразделение зэфэшхъяфхэм якулыкъушэ 30-мэ ильэсныкъом къикъоц ми регионым щыпсэухэрэм яобщественэ рэхъятныгъэ къаухъумагь. Пашэхэм пшъерильеу къафагъеуцугъэр зэкэ гэцеклагъэ хуугъэ, цыфхэр къафэрэзагъэх.

Республикэм къэжъигъэхээ полицейскэхэм апэгъоцыгъ Адыгэим хэгъэгү клоц иофхэмкэ и министрэу Владимир Алай. Ведомствэм илаш мэфэкл зэхахъэм паслье къишишызэ, зиреспублике, зине къэзигъээзжыгъэхэм шуфэс гущышэхэмкэ зафигъэзагь, къулыкъушэхэм афэрэзагь, «тхашууеъэпсэу» ариуагь. Мыхэм зыагъэпсэфирэ нэуж къулыкъум падэжжышт.

Ахэм ачыпэ Чечэным нэмийкэ полицейскэхэр куагъэх, ахэри ильэсныкъорэ мы шьольырым къетыштых.

Сомэ мини 120-рэ шIуатыгъугъ

Интернетым иамалхэр къизфагъэфедээ бзэджасишэхэм цыфхэр зэрагъан-цэхэрэр, аш къихэкIыкIэ сакъыныгъэ къизхагъэфэн зэрэфаер хэбзэухъумаклохэм къизхагъэщи. Арэу Ѣитими, гээнцIохэм къаIорэр бэхэм ашIошь мэхъу, аш къи-кэлъыкIоу ямыльку чанэ.

Ильэс 30 зыныбжь бзыльфыгъэу Тэхъутэмькье районным щыпсэурэм фэтэр ыщэфынэу интернет-сайт горэм ихагь. Аш къэбарэу итхэм ашыщыр шогъешэгъон хуугъэыки псеуплэ зыщэрэм зыфи-гъэзагь.

Ымышээрэ хуульфыгъэм къи-

зериуагъэмкэ, мы уахтэм нэмийкэ къалэ горэм щыл, аш къыхэкъыкэ фэтэрэу ыщэрэ сайтым рихыжынны пае исчет ахъщэ къифыригъэхан фаеу бзыльфыгъэм гуригъэуагь. Къылорэр зэрэшыпкъэм ишыхатэу паспортым икопиерэ ахъщэ къизэрэлэхъагъэр

зэрйт тхапэмрэ бзыльфыгъэм къифигъэхыжыгъэх. Нэужым къизэрэнэфагъэмкэ, документыр нэпцыгъ, аш фэдэ цыфшилэп.

Сомэ мини 120-рэ къиз-цэхъэм ыуж бзэджашэр бзыльфыгъэм къифитеожыгъэп, зигъэбыльыгъ.

Хъугъэ-шIэгъий къатехъухъагъ

Шэкюгъур къизхагъэм къиццуулагъэу лъэрсрыкIохэр зыхэфэгъэхэ хъугъэ-шIэгъи 8 Адыгэим игъогухэм къатехъухъагъ. Ахэм нэбгыри 2 ахэкIодагь, нэбгыри 8-мэ шIобжхэр атишагъэхэ хъугъэ.

Ильэс 62-рэ зыныбжь пенсионэрэу Джэдже районным щыпсэурэр мыш фэдэ хуугъэ-шIагъэм хэкъодагь. ЛъэрсрыкIор тезүүтгээ водителым зигъэбильфыгъигъ, ау ятонэрэ мафэм ар хэбзэухъумаклохэм агъеунэфыгъ ыкы къаубытыгъ. Ар ильэс 28-рэ зыныбжь къэлакIеу къычэкъигъ, Коххэблэ районным щепсэу.

Ильэс 60 зыныбжь бзыльфыгъэу Тэхъутэмькье районным щыпсэурэри мыш фэдэ хуугъэ-шIагъэм хэкъодагь. Зэрагъэунэфыгъэмкэ, лъэрсрыкIор ары мыш дэжжым лажэ зиIэр, гъогурыкъоным ишапхъэхэр аш ыукуга-гъэх.

ЛъэрсрыкIохэм ыкы водитель-

хэм сакъыныгъэ къизхагъэфэнэу, шапхъэхэр амыуконохэу полицием икъулыкъушэхэр

къяджэх. Ар зыжкугъэцакIэкэ шууипсауныгъи, шууишишыгын къашуухъумэшт.

Иэтахъохэм апае пхырацирэ проектэу «Толерантность – дорога к миру» зыфиIорэм къыдыхэлъытагъэу Гавердовскэм дэт тхыльеджсанIэм иофи-шIэхэм Iофхъабзэу «Время милосердия, доброты и всепрощения» зыфиIорэр рагъэкIокIыгъ.

Ар куутырэм дэт гурыт еджапIэу N 18-м ия 9-рэ клас-схэм афызэхаагь. Iофхъабзэм къырагъэблэгъягь гупча тхыльеджэлэп системэм илашэу Тыгы Рэмэлан.

«Зэгурлыоныгъ», «шу», «гукеэгъуныгъ» зыфиIорэ гущышэхэм ямэхъанэ тхыльеджапIэм иофишшэхэм къелэцыкIухэм къа-фалогъагь. Джаш фэдэу фэгъэгъуныгъэр ахэлтынэу, хымэ цыфхэм язекlyakэ мытэрэхэм нахь зашхъараагъэхынэу зэрэштыр агурагъэуагь.

Тыгы Рэмэлан гъашэгъонэу, гурыгъошоу ныбжыкIэхэм зэдэгүшшээгъ адишыгъ. Нэбгырэ пэпчь цыфигъэшко хэлъэу щылэнэгъэ тьюгум зэрэрыкIон фаер къыхигъэшшигъ.

ГукIэгъуныгъэр, зэхэшшикIыр джыре шыкIэм зэрэштымкэ тегүүшшагъэх. Хэгъэгү зэошком ильэхъан цыфхэр зэрээ-фэгумэкIыжыщтгэхэм ишысэхэр агу къагъэкIыжыгъэх.

Нэужым видеороликэу «Две конфеты» зыфиIорэр къа-фагъэлэгъуагь ыкIи гупшишэу аригъэшшыгъэхэм шъхъэйхы-гъэу атегуушшагъэх.

Iофхъабзэр зыфэгъэхыгъэгъэ темэм епхыгъэу тхыль къэгъэлэгъон гъашэгъони щылагь.

ІШЬЫНЭ Сусан.

ГукIэгъуныгъэм ильагь

Коммунальнэ фэIо-фашишэхэр

Зэтырагъэуционхэм тыщыгугъыщт

Унэ зэтетхэм ягъэжжын фэгъэхыгъэ къэралыгъо программэр 2014-рэ ильэсир ары хабзэм зиштэгъагьэр. Ильэситфым къикъоц цыфхэм капремонтым лъатырэ ахъщэм къихэхьо нахь, хэкIырэп.

Аш имызакью, фэшхъаф коммунальнэ фэIо-фашишэхэм алъатырэ уасэхэри ильэс къэс къаэтых.

Урысыем ишьольыр пстэуми программэр ащаагъэцакIэ, ажы хуугъэ псеуплэхэр гъэцэкIэжжын Iофшэнхэр зэрашылла-гъэхэм джыри бэкэ атэхых.

Ильэс 40 – 50 хуугъэ цыфхэр зыщыпсэухэрэ унэхэм ягъэцэкIэжжын зыпшэ къыдэфагъэхэм ахэм яыгынкэ хабзэр къадеэн фаеу зылтыгъэрэр бэ мэхъу. Зы бгүумкэ, ар зеклокIэ зафуу мэхъу. Зыхэр унэр зашыгъэм къышгээжъагъэу аш чэсих, адэрхэр ар зыщтыр ильэс 30 – 40 хуугъахэу фэтэр къышащэфи чэххэгъакIэх.

Капремонтым фэгъэхыгъэ Iофигъохэм атегуушшээр бэ, аш пэуухаашт ахъщэри нахыбэм мазэ къэс аты. Аш емыльтыгъэу, уасэхэм къазэрахагъэхъорэ зэптыр ашшотэрэзэп. Шыпкъэр поштмэ, хабзэм унэр ыгъэцэкIэжжэу цыфхэм къаритжыгъагъэмэ, мы Iофигъом изэшшохын къыгъэпсынкIэштэгъ, цыфхэри аш икъызэтгээнэн нахь къэгушшутгээх. Джы унэр къэми жыими капремонтыр зэрашыщт ахъщэр зэрээдэу аты, опсэуфэхэки атышт.

Урысые Федерацием псеольшынымрэ псеуплэ-коммунальнэ хъызмэтимрэкIэ и Министерствэ илашэе игуадзэу М. Егоровын бэмышэу къыуагь:

— Цыфхэм капремонтым лъатырэ ахъщэр зэрэмынкэ, ар къин къызерафхъуэрэ тимыгъэгумэкIэу Ѣитэп ыкIи бэрэ аш тытегуущшэ. ХэкIырэхэм тальхуу. Унэхэр зэрэбгээжжы-щтхэм ишыкIэгъэ ахъщэмрэ ар къэзыгъоштхэм яамалхэмрэ зэрээзэпчыжжэхэр къыдгурэо.

Министерствэм къызэриорэмкэ, унэу агъэжжын фаехэм язытет елтыгъэу зэхадзыхэмэ нахыши. Сид фэдэрэ eklonIakIэ къыхахыгъэми Псэуплэ кодексым специалистхэм фашыгъэ зэхъокыныгъэхэм цыфхэм капремонтым пае атырэ уасэхэм къахагъэхъонэу къызшилорэ ахэтэп. Министрэм игуадзи уасэхэр зыпкь рагъэуцохэ зэрашоицох къыхе-гъэшт.

(Тикорр.).

Искусствэр – тибаиныгъ

Адыгэ орэдым зеIЭты

Адыгэ орэдым икъёонкэ зэнэкъокъу республикэм и Къэралыгъо филармоние щыкIуагъ.

Республикэм культурэмкэ иминистрэ игуадзэу, Урысыем, Адыгейим, Ингушетием культурэмкэ язаслученнею Иофышшю Шъяуапцэко Аминэт зэхахъэм къышыуагъ адыгабзэм изегъашшэн, игъефден, шэн-хабзэхэр къеухумгъэнхэм афэгъехыгъэ зэнэкъокъу зэхашагъэм ильэси 8 — 14 зыныбжь еджаклохэр зэрхэлажъехэр.

2014 — 2021-рэ ильэсхэм культурэм хэхъонигъэ ышынымкэ программэм къыдильтийтэрэ Иофхъабзэхэм зэнэкъокъур ашыщ. Пэшшорыгъэш зэлүкэгъухэр районхэм, къалэхэм ацызэхашагъях. Теклонигъэр къыдэзыхыгъэхэр къеух зэнэкъокъум хэлэжъагъях.

Адыгэ Республиком культурэмкэ и Министерствэ, республикэм лъэпкэ культурэмкэ и Гупчэ филармонион щызэхашгъэ зэнэкъокъум еджакло 60 хэлэжъагъ, адыгэ шууашэр клалхэм, пшъашъехэм ашыгъеу орэдхэр къауагъях. Лъэпкэ гупшийсэр искуствэм щыпхырашынымкэ, тарихынмрэ шэн-хабзэхэмрэ нахышшоу ашэнхэмкэ шууашеу къызашалъэрэм мэхъэнэ гъэнэфагъе зэрийэр зэнэкъокъум къышыуагъ.

Къелэеджаклохэр ныбжъеу ялэм елтыгъеу куп зэфэшхъафхэм ахтэгъях. «Синан», «Абдзахэм яорд», «Си Къэсэй», «Хъапакэм иорд», нэмийхэу лъэпкэ искуствэм щашхэхэрэ зэхэтхыгъях. Тхъабысымэ Умарэрэ Жэнэ

Къырмызызэрэ яюбилейхэр мыгъэ зэрхэдгъэунэфыкъихэрэ зэхэшаклохэм къыдалытээ, къелэеджаклохэм къаошт орэдхэр къизэрэхахыгъехэр шүшлагъекэ афэтэлтыйтэ.

Зэнэкъокъур зезыщгъэ журналистэу Беданыкъо Замире къызэрэхигъэшгъяу, къелэеджаклохэм ясэнаущигъэ къыззэуахынмкэ, искуствэм нахь куо щылтыкотэнхэмкэ орэд пэпчь пүнүгъэ мэхъянэу илэм зыке-иеты.

Жэнэ Къырмызызэрэ Сэмэгу Гощнагъорэ зэдаусыгъэ орэдэй адыгэхэм яшэн-хабзэ фэгъехыгъэр зэхахъэм дахэу щыгугъ. Хъакынэ Заремэ игушыиэхэм атхагъгъэ ордхэм узылэпащэ. Чэтыум ехылгагъэр къелэцыким къыло зыхъукэ ыныбжь, щылэнгъэм епплыкэу фырилэр, нэмийхэри къыдэолтыйтэх. Къэлэкъутэко Динарэ, Гъонэжыкъо Фатимэ, Пчэнэшэ Заринэ, фэшхъафхэм ным, шуульгэй къабзэм афэгъехыгъэ орэдэу къауагъехэр гум «щечэрэггүх», искуствэм тамэу щагъотыгъэм зеушомбгүй.

Щэлбай Дамир зэхахъехэм ахэлажъеу Коцхъаблэ, Мыеекуапэ, нэмийхэм ацытлъегъугъ.
Адыгэ шууашэр дахэу зэрхэв. Орэдым хэль гупшийсэр къызэЛуехы,

къашъом «хилъесагъэу» гуцыIхэр зэхэгуфыкъыгъэхуу къызэрэтльигъэIэсихэрэм уегъэгүхо.

Гран-прир аш фагъэшьошагъ. Искуствэхэмкэ Коцхъаблэ икъелэцыкъу еджсанIэу Хъагъеудж
Мыхамэт ыцIэ зыхырэм зыщегъасэ, пацэр КIэдкIой Ази.

Тхъутэмийкье районым къикыгъэхэ Къэлэкъутэко Динарэрэ Темрыйко Бэлэрэ апэрэ чыпIэр къыдахыгъ, Шъяуапцэко Асютэ къелэеджаклохэр егъасэх.

Культурэм и Унэу Джэджэхьаблэ дэтым композиторэу Нэхэе Аслын ыцIэ ехьы. Аш зыщызы-

рэ Мамхыгъэ Маринэрэ адыгэ орэдхэр къауагъях. Зэфэхысыжхэм къапкырыкырэ гупшийсэхэр щылэнгъэм дештэх. Мамхыгъэ Маринэ зэрильтэрэмкэ, зэнэкъокъум ишуагъекэ къелэеджаклохэм яшлэнгъехэм ахагъехуу, ялошшэн нахь дэгъо зэхашэнхэмкэ къелэгъаджэхэри амалышхэм зэдягушысагъэх.

Аш фэдэ зэнэкъокъухэр гүшүэгүй тызыфхъууэ къелэеджаклохэм ашошьшэлэхъоных, ягуалэу хэлэжъагъях.

Тыгъэр тшхъащытэу чыр къеклийифэ адыгэ лъэпкыр дунаим тетышт, иорэд лъагэу зильтээзэ гъашэм щыжъынчыщт.

ЕМТЫЛЬ Нурбий.
Сурэтхэр зэнэкъокъум къышыттэхыгъях.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкэ Иофхэмкэ, ИэкIыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкэгъухэм адыярIэ зэпхыныгъэхмкэ ыкIи къэбар жууцэхэм иамалхэмкэ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приимнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къяIихырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчыагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъеу, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэх
эм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщашихъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутийн Иофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкIи зэлъы-
ІэсэкIэ амалхэмкэ и
Министерствэ и
Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъёоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщахуатырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкИ
пчыагъэр
4129
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2814

Хэутийн узьчи-
кэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщиIхэтхэгъэх
уахтэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо
С. А.

ПшьэдэкIыж
зыхырэм секретарыр
ЖакIэмыкъо
А. З.